

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.102.2016.ACze

z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Rada Gminy Kolsko

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016.446 j.t.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Kolsko z dnia 22 marca 2016 r. Nr XVII.95.2016 w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kolsko.

Uzasadnienie

W dniu 22 marca 2016 r. Rada Gminy Kolsko podjęła uchwałę w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kolsko. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 29 marca 2016 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała Rady Gminy Kolsko istotnie narusza prawo, tj. art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2013.856 j.t.).

Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt rada gminy wypełniając obowiązek o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (ust.2). Program ten winien zawierać również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych kosztów. Koszty realizacji programu ponosi gmina (ust. 5). Ponadto, program może obejmować także plan znakowania zwierząt w gminie (ust. 3).

Rada gminy podejmując uchwałę w przedmiocie programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt nie może pominąć żadnego z elementów wskazanych w powołanych przepisach art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt. Rada gminy jest bowiem zobowiązana do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego poprzez uregulowanie wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne. Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały skutkuje zaś istotnym naruszeniem prawa (wyrok WSA w Opolu z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt II SA/Op 480/07 Lex nr 381693).

Rada Gminy aby w pełni zrealizować upoważnienie ustawowe winna dokładnie określić podmiot zobowiązany do zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, co wprost przewiduje punkt 8 ust. 2 art. 11a ustawy o ochronie zwierząt. Organ nadzoru stwierdza, że dla uznania wypełnienia dyspozycji przywołanego przepisu niewystarczający jest zapis § 11 programu mówiący o tym, że: „Gmina Kolsko zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną, zwierzętom biorącym udział w zdarzeniach drogowych, poprzez zawarcie stosownych umów z podmiotami prowadzącymi zakłady lecznicze dla zwierząt.” W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie stanowi prawidłowej realizacji delegacji art. 11a ust. 2 pkt 8. Dla skutecznej realizacji zadań własnych gminy polegających na zapewnieniu opieki nad zwierzętami uczestniczącymi w zdarzeniach drogowych, jest określenie w konkretny sposób podmiotu zobowiązanego do zapewnienia

całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. W związku powyższym niewskazanie w programie takiego podmiotu rodzi ryzyko nieudzielenia opieki weterynaryjnej zwierzętom poszkodowanym w wypadkach drogowych, z uwagi na trudności związane z ustaleniem podmiotu realizującego to zadanie. Zaprezentowane powyżej stanowisko organu nadzoru, znajduje potwierdzenie w wyroku WSA w Poznaniu z dnia 12 września 2014 r., sygn. akt II SA/Po 593/14.

Za niezgodny z prawem należy również uznać § 5 ust. 2 i 3, dotyczący podejmowania działań w zakresie sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów oraz poszukiwania nowych właścicieli dla wolno żyjących kotów oraz pokrycia kosztów kastracji lub sterylizacji. Z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, nie wynika upoważnienie dla organu stanowiącego gminy, do ww. czynności i zabiegów. Jednocześnie ustawa o ochronie zwierząt w art. 11a ust. 2 pkt 4 wskazuje w ramach koniecznych elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi na obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt prowadzoną jednak wyłącznie w schroniskach dla zwierząt. W sytuacji gdy elementy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi wymienione zostały w ustawie, mają charakter obligatoryjny i stanowią katalog zamknięty - organ stanowiący gminy nie może rozszerzać programu o elementy dodatkowe. Organ stanowiący nie może również w ramach ogólnie sformułowanego zadania jakim jest opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, wprowadzać do programu rozwiązań prawnych nie przewidzianych w ustawie o ochronie zwierząt (wyrok WSA w Gorzowie Wlkp, sygn. akt II SA/Go 417/14).

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że regulacje zawarte w § 2, § 3, § 7 ust. 3 uchwały wykraczają poza ustawowe umocowanie wynikające z art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Powyższa ustawa tworzy zamknięty katalog spraw, który w sposób wyczerpujący wskazuje jaką materię pozostawiono Radzie do uregulowania w przedmiotowym programie. Taka regulacja jednoznacznie precyzuje intencje ustawodawcy w tym zakresie. W związku z tym uznać należy, że lokalny prawodawca nie ma prawa do zamieszczania w programach opieki nad zwierzętami zagadnień innych niż wymienione w przytoczonym przepisie, gdyż oznaczałoby to wyjście poza zakres upoważnienia.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek